

ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ

Δρ Κλείτου Ιωαννίδη

Φωτισθείσα ενθέως Σταυρού τη χάριτι, της μετανοίας εδείχθη, φωτοφανής λαμπηδών, των παθών τον σκοτισμόν, λιπούσα πάνσεμνε όθεν ως Άγγελος Θεού, Ζωσιμά τω Ιερώ, ωράθης εν τη ερήμω, Μαρία Οσία Μήτηρ μεθ' ου δυσώπει υπέρ πάντων ημών".

"Η πορνείας πρότερον, μεμεστωμένη παντίοις, Χριστού νύμφη σήμεραν τη μετανοία εδείχθη, Αγγέλων, την πολιτείαν επιποθούσα, δαίμονας Σταυρού τω όπλω καταπατούσα δια τούτο Βασιλείας ουρανού, εφάνης νύμφη,Μαρία πάνσεμνε".

Με αυτά τα λόγια η εκκλησία τιμά και υμνεί την Οσία Μαρία την Αιγύπτια, τη γυναίκα που πέρασε από την κόλαση της αμαρτίας στον Παράδεισο της αγιότητας.

Η Μαρία η Αιγύπτια καταγόταν από ένα χωριό της Αιγύπτου, αλλά στην ηλικία των δώδεκα χρόνων κατέβηκε στην Αλεξάνδρεια και για δεκαεπτά χρόνια επεδόθη στον έκλυτο καιαμαρτωλό βίο. Έζησε, σύμφωνα με τον Ιερό Συναξαριστή: στα χρόνια του Μεγάλου Ιουστινιανού.

Η ιστορία της Μαρίας της Αιγυπτίας έχει απασχολήσει πολλούς στη διάρκεια των αιώνων. Στη Γαλλία ο συγγραφέας Ζακ Λεκαριέρ έδωσε μια προσωπική και μυθιστορηματική προσωπογραφία της Μαρίας της Αιγυπτίας. Το βιβλίο του έγινε, μπεστ σέλλερ και μεταφράστηκε και στην ελληνική.

Ας δούμε ωστόσο πως η ίδια διηγείται μέσα στην έρημο στην πέτρα του Ιορδάνου χώραν, στον Αββά Ζωσιμά, στα τελευταία χρόνια της ασκητικής ζωής της, στην πο-

ρεία της από τις ηδονικές πράξεις της σάρκας, στην οδό τη μετανοίας και της απαθείας. Γράφει ο Ιερός Συναξαριστής:

"Αββά Ζωσιμά, εντρέπομαι, η αμαρτωλή, να διηγηθώ τα έργα μου διότι είναι γεμάτα εντροπήν αλλά θα τα εξομολογηθώ σήμεραν όλα προς την αγιωσύνην σου. Εγώ, τίμια Γέρων, είμαι από την Αίγυπτον όταν έζων οι γονείς μου κι εγώ ήμουν εις ηλικίαν δώδεκα ετών, άφησα τους γονείς μου και μετέβην εις την Αλεξάνδρειαν, εκεί δε ήμουν πολιτική δεκαεπτά χρόνια και τόσοσν εκυλιόμην εις την αμαρτίαν, ώστε δεν τους έπαιρνα τίποτε και τόσοσν ήμουν πτωχή ώστε έζων με την εργασίαν των χειρών μου, άλλοτε με την ρόκαν, και άλλοτε με άλλην εργασίαν. Μίαν ημέραν λοιπόν εξήλθον έξω εις τον αιγιαλόν και βλέπω πλήθος ανθρώπων οι οποίοι εισήρχοντο εις πλοίον τι μεγάλο και ως το είδα ηρώτησα ένα από κείνους, πού πήγαιναν οι άνθρωποι αυτοί. Αυτός δε μου απάντησεν "Εις την Ιερουσαλήμ πηγαίνομεν, διότι πλησιάζει η ημέρα της Υψώσεως του Σταυρού". Τότε λέγω προς εκείνον. "Άραγε θέλουν να υπάγω και γω μαζί των;" Λέγει εκείνος: Εάν έχης να δώσης τον ναύλον, κανείς δεν σε εμποδίζει"". Εγώ δε είπον "Δεν έχω τον ναύλον, αλλ' έχω το σώμα μου, δια να τραφώ και να υπάγω έως τα Ιεροσόλυμα χωρίς αγώγιον. Εκείνος ως ήκουσε τους λόγους μου, έφυγε γελών. Εγώ δε, Αββά Ζωσιμά, όκι ότι είχα καλόν σκοπόν να υπάγω εις τα Ιεροσόλυμα, αλλ' επευθύμουν να σύρω και άλλους πλησίον μου. Σου είπον; Αββά Ζωσιμά μου, μη με αναγκάζης να ειπώ περισσότερα, διότι μιάνω την γην και τον αέρα με τους λόγους

μου".

Αυτά ειπούσα η Αγία εσιώπησε.

Λέγει τότε ο Ζωσιμάς "Είπε μου, Μήτερ Οσία, έως το τέλος και μη αποκρύψης τίποτε από εμέ". Πάλιν δεν απεκριθη η Αγία και είπεν: "Αββά Ζωσιμά, επειδή με αναγκάζεις, θα σου τα ειπώ όλα. Παρευθύς λοιπόν έρριψα κάτω την ρόκαν μου και τρέχω εις ένα από τα πλοία εκείνα όπου ήσαν έτοιμα να φύγουν διότι ήσαν και άλλα πολλά πλοία έτοιμα να ξεκινήσουν και βλέπω εκεί δέκα νέους ωραίους, οίτινες εισήρχοντο εις το πλοίον και τους λέγω "Πάρτε και εμέ μαζί σας και δώσατε τον ναύλον δι εμέ και εγώ θέλω τον εξαγοράσει." Εκείνοι, ως ήκουσαν τούτο, με επήραν εις το πλοίον και όσας αμαρτίας έκαμα εκεί, Αββά εντρέπομαι να σου τας διηγηθώ. Αυτό δε μόνον θαυμάζω, πως δεν εσχίσθη η θάλασσα να μας καταπίη, όλους, όσοι είμεθα μέσα εις το πλοίο, αλλά ο Θεός ανέμενε την μετάνοιά μου. Όταν δε εξήλθον από το πλοίον, δεν με έφθασαν αι πρώται μου αμαρτίαι, αλλ' εζητούν και άλλους περισσότερους εραστάς. Τέλος έφθασε και η ημέρα της Υψώσεως και εγώ συνέχιζα, όπως και πρώτα, την αμαρτίαν. Έβλεπα δε τους ανθρώπους, οίτινες μετέβαινον τη νύκτα εις την Εκκλησίαν και τους πκολούθουν κι εγώ, μόνον και μόνον δια να βλέπω τους νέους. Όταν δε έφθασα εις την Εκκλησία προσεπάθουν να εισέλθω και εγώ από την θύραν, με απώθουν όμως και άλλοι και δεν με άφηναν να εισέλθω" Τοιουτρόπως λοιπόν εισήλθον όλοιεις την Εκκλησίαν, εις εμέ δε εστάθη αδύνατον να προχωρήσω και έμενον έξω τρεις και τέσσερεις φορές προσεπάθησα αλλά δεν ημπόρεσα. Τότε εστάθην εις μιαν εξωτερική γωνίαν του Ναού ισταμένη δε εκεί, ενεθυμήθην ότι από τας αμαρτίας μου δεν δύναμαι να εισέλθω και ενώ έκλαια δια τας αμαρτίας μου βλέπω

άνωθεν μου, ότι ήτο Εικών της Παναγίας και ως την είδα εδάκρυσσα και είπα Παρθένη Δέσποινα Θεοτόκε, η γενήσασα τον Κύριον ημών Ιησού Χριστόν γνωρίζω ότιδεν είμαι αξία να βλέπω την αγία Σου Εικόνα εξαιτίας των πολλών μου αμαρτιών αλλ' επειδή δια τούτο έγινε ο Θεός άνθρωπος, δια να καλέση τους αμαρτωλούς εις μετάνοιαν βοήθησον με και εμέ να εισέλθω εις την Εκκλησίαν, ίνα ιδω το άγιο ξύλο όπου εσταυρώθη ο Υιός Σου δια τας ιδικάς μου αμαρτίας και έχυσε το άγιον Του Αίμα, δια να σώση τους αμαρτωλούς και εάν καταξιωθώ να το ιδω, σε παρακαλώ να γίνης εγγυήτρια προς τον Υιόν Σου, ότι πλέον δεν θα μίανω το σώμα μου, αλλ' όταν εξέλθω από την Εκκλησίαν θα υπάγω όπου με οδηγήσης".

"Αυτά είπα και έλαβα ολίγην άνεσιν έπειτα ανεμίχθην με άλλους ανθρώπους και εισήλθον εις την Εκκλησίαν, κανείς δε πλέον δε με ημπόδισεν, όπως την πρώτην φοράν. Όταν δε είδον το Πανάγιον Ξύλον του Τιμίου Σταυρού, φόβος και τρόμος με κατέλαβεν έπεσα λοιπόν κάτω εις την γην και το προσκύνησα με δάκρυα και ως το προσεκύνησα, έδραμον πάλιν εις τον τόπον όπου ήτο ιστορημένη η Θεοτόκος και κλαίουσα έλεγα: Σου, Παναγία Παρθένε, δεν με περιεφρόνησες την αμαρτωλήν και αναξίαν δούλην σου, αλλά με κατηξίωσες να ιδω εκείνο, το οποίον ηγάπουν και επεθύμουν δια τούτο, Δέσποινα Θεοτόκε, δείξε μου τον δρόμον, πως να σωθώ. Σου γενού οδηγός της σωτηρίας μου. Ση οποία έγινης εγγυήτρια, Ση καθοδήγησε με, πως να είμαι αρεστή εις τον Υιόν Σου". Ενώ δε εγώ έλεγον ταύτα, ήκουσαφωνήν ήτις μου είπε "Αν περάσης τον Ιορδάνην, θέλεις εύρει μεγάλην ανάπαυσιν". Ως δε ήκουσα τούτο, εβόησα μεγαλοφώνως: "Δέσποινα, Δέσποινα, μη εγκαταλείπης με". Αυτό είπα καιεξήλθον, ίνα υπάγω προς τον Ιορδάνην. Εις τον

δρόμον με είδε Χριστιανός τις και μου έδωσε τρία νομίσματα δια το όνομα του Χριστού. Τα πήρα λοιπόν και αγόρασα τρεις άρτους. Εκεί ηρώτησα τινα, ποιος δρόμος οδηγεί εις τον Ιορδάνην. Εκείνος δε μου έδειξε τον δρόμον και ήρχισα κλαίουσα να κερπιπατώ. Αργά προς το εσπέρας έφθασα εις τον Ναόν του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, πλησίον του Ιορδάνου και την ημέραν εκείνην μετέλαβα εις το Μοναστήριον, έφαγον μισόν άρτον και έπιον από το ύδωρ του Ιορδάνου έπειτα έπεσα και εκοιμήθην εκεί. Το πρωί, όταν εξημέρωσε κατήλθον εις τον ποταμόν και ευρούσα πλοιάριον, επέρασα με αυτό τον ποταμόν και ήλθον έως εδώ όπου βλέπεις, Αββά Ζωσιμά".

Ηρώτησε τότε ο Γέρων "Πόσους χρόνους έχεις, Αγία, όπου είσαι εδώ εις την έρημον;" Απεκρίθη η Αγία: "Τεσσαράκοντα χρόνους έχω εδώ, Αββά Ζωσιμά". Ηρώτησε δε πάλιν την Αγίαν ο Ζωσιμάς "Και πόθεν εύρισκες την τροφήν σου μέχρι σήμερα; Πώς επέρασες τόσους χρόνους"; Απεκρίθη η Αγία.

"Δυο και ήμισυ άρτους είχαν όταν επέρασα τον Ιορδάνην και τόσο εξηράνθησαν, ώστε έγιναν ως πέτραι όμως με αυτούς, τρώγουσα από ολίγον και με τα χορτάρια αυτής της ερήμου επέρασα".

Κατόπιν ηρώτησε πάλιν ο Γέρων "Πώς επέρασες τόσον καιρόν; Είχες κανένα πειρασμόν ή όχι;... Η Αγία απεκρίθη.

"Αββά Ζωσιμά, με ερώτησες πράγμα δια το οποίον φρίττω και να το ενθυμούμαι, διότι εάν σου είπω τους όσους πειρασμούς υπέμεινα και έπαθα, φοβούμαι μήπως τους πάθω και πάλιν". Αλλ' ο Γέρων της λέγει "Παρακαλώ σε δούλη του αληθινού Θεού, μη μου κρύψης τίποτε, αλλά διηγήσου μου όλα δια την αγάπην του Χριστού". Απεκρίθη η

Αγία:

"Πίστευσε με, Αββά Ζωσιμά, δεκαεπτά χρόνους έκαμα εις την έρημον αυτήν, όπου είχα πολλούς πειρασμούς από τον δαίμονα διότι όταν ήρχιζα να φάγω, ενεθυμούμην το κρέας και τα οψάρια της Αιγύπτου, ενεθυμούμην τον οίνον τον πολύν, όπου έπινα εκεί και κατεκαίετο η καρδιά μου, διότι εδώ ουδέ καν νερόν δεν είχαν να πλώ. Ενεθυμούμην πάλιν τα άσματα όπου ήξευρα και ήρχιζα να τραγουδώ και παρευθύς ενεθυμούμην τας αμαρτίας μου και την Παναγίαν Παρθένον, την οποίον έβαλα εγγυήτριαν, και μου ήρχοντο δάκρυα και έκλαιον, η ταλαίπωρος. Ευθύς τότε επεκαλούμην την Θεοτόκον και αμέσως έλαμπεν έμπροσθεν μου φως πειρασόν και εκάνοντο οι κακοί λογισμοί".

Πώς να διηγηθώ, Αββά Ζωσιμά, την φλόγαν όπου έκαie την καρδίαν μου δια την πορνείαν; Όταν όμως μου ήρχετο τοιούτος λογισμός, έπιπτα κάτω εις την γην με δάκρυα και δεν εσηκωνόμην, εάν δεν ήθελα ίδει εκείνο το φως να σκορπίση τους λογισμούς μου. Λοιπόν με τοιούτους πειρασμούς, Αββά Ζωσιμά, πνωχλόμην κατά τους δεκαεπτά εκείνους χρόνους από τότε δε έως σήμερα, με την βοήθειαν της Παναγίας μου, δεν έχω κανένα πειρασμό". Η Οσία Μαρία η Αιγυπτία μέσα από τη μακρόχρονη και σκληρή άσκηση, καθώς και στην οδύνη της μοναξιάς, κατόρθωσε τα ακατόρθωτα. Φωτίστηκε από το Πνεύμα το Άγιο και απέκτησε το προορατικό χάρισμα. Απέκτησε επίσης την ικανότητα να στέκει μετέωρη και να κινείται στον αέρα. Διήλθε τον Ιορδάνη χωρίς τη βοήθεια του πλοιαρίου και εκάλυψε απόσταση ημερών σε χρόνο ελάχιστο.

Η οσία, ζήτησε από τον Αββά Ζωσιμά να μην ανακοινώσει σε κανένα την εξομολόγηση της, μέχρις ότου αποθάνει. Στη συνέ-